

347

El regal

(ALDC, III, 468. El regal)

Regal/regalo (*regal de boda* 163, *regalet* 185) és el mot pràcticament general; es tracta d'un der. de *regalar*, del fr. *régaler* 'tractar-se bé, donant-se grans gustos', que podria haver arribat a través del cast. (on *regalar* ja es documenta el 1495), com sembla provar-ho l'ús de *present* i/o *cadó* en rossellonès i la forma *regalo*, coincidint amb el cast., catalanitzada en *regal* sobretot en valencià, on és freqüent la caiguda de la -o en castellanismes adaptats (cf. *assumpto* → *assumpt*, *barato* → *barat*, *fulano* → *fulà*). El mot genuí era *present* (< llat. PRAESENTE 'que està davant') (i l'obsolet *presentalla*), que ja es troba en R. Llull i avui en poblacions rosselloneses; en bona part del domini el significat s'ha restringit a 'present de matances', és a dir, productes frescs

del porc oferts a parents i amics. En algunes localitats val., l'*estrena* 165 (< llat. STRENA 'presagi, regal que es fa en dia de festa perquè serveixi de bon auguri') i el seu der. *estrenar* 160 (o *estrenar diners* 167) es refereixen a una donació en metàl·lic feta als nuvis el dia del casament. Finalment, el ross. *cadó* (*cadó de casament* 7) és un manlleu al fr. *cadeau*, mot pres de l'oc. *capdet* (< llat. CAPITELLU) 'lletra capital adornada' que, passant per 'festa galant amb música i banquet oferta a una dama' (s. XVII), va desembocar en 'el que s'ofereix a algú en homenatge per a fer plaer'. *Regal* i *present*, des del DG₁, 1932, són els mots normatius; *estrenes*, entès com a 'gratificació a un servei'.

